

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,

faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui	2024-12- Į 2024-10-06	Nr. (12.11-14Mr)3- Nr. S-2024-3870
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2024-10-07	S-2932
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai	2024-11-18	Nr. 6K-24/6242

DĖL GILUMINIO RADIOAKTYVIŲJŲ ATLIEKŲ ATLIEKYNŲ ĮRENGIMO PROJEKTO FINANSAVIMO

Energetikos ministerija susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2024 m. spalio 6 d. raštu Nr. S-2024-3870 persiūstu komiteto 2024 m. spalio 2 d. posėdžio protokolo Nr. 141-P-21 išrašu ir pagal savo kompetenciją teikia prašomą informaciją.

Primename, kad Valstybės kontrolės 2021 m. birželio 6 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-4 „Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo procesas“ paminėta giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno (toliau – giluminis atliekynas) įrengimo kaina (2520 mln. eurų) nustatyta vadovaujantis 2005 metais Švedijos ir Lietuvos ekspertų atliktu kristalinėse uolienose įrengto giluminio atliekyno išlaidų įvertinimu ir 2016 metais Lietuvos energetikos instituto ir UAB „Grotā“ patikslintu įvertinimu. Dėl giluminio atliekyno įrengimui reikalingos informacijos trūkumo atliktas išlaidų įvertinimas yra labai preliminarus, neatitinkantis šių dienų realijų ir pagrįstas iš esmės Švedijos koncepcijos pritaikymu Lietuvai.

Todėl 2023 m. gegužės 10 d. VĮ Ignalinos atominė elektrinė (toliau – IAE), kaip giluminio atliekyno įrengimo projekto vykdytoja, ir Švedijos kompanija SKB International pasirašė sutartį dėl giluminio atliekyno įrengimo projekto veiksmų plano ir grafiko parengimo ir kainos (kainos dedamųjų, vertinimo pagrindo, reikšmingų prielaidų) nustatymo paslaugos atlikimo iki 2024 metų balandžio mėnesio. Paslaugos atlikimo metu paaiškėjo, kad teikėjas negali įvykdyti paslaugos iki nurodyto termino. Įvertinus sutarties įvykdymo termino pratęsimo, sutarties nutraukimo ir naujojo viešojo pirkimo dėl šios paslaugos atlikimo alternatyvas, buvo priimtas sprendimas leisti nurodytam teikėjui atlikti paslaugą iki 2024 m. pabaigos. Paslaugos atlikimo galutinė ataskaita jau parengta. Teikėjas informavo užsakovą, kad patikslino ataskaitą pagal pateiktas pastabas ir šiuo metu ataskaita yra verčiama į lietuvių kalbą.

2025 m. pradžioje Energetikos ministerija planuoja patvirtinti patikslintą IAE veiklos strategiją, kurioje, be kita ko, įmonei bus pavesta pagal atnaujintą giluminio atliekyno įrengimo projekto kainą 2025 metais peržiūrėti 2021–2030 metų branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtros programoje nurodytas finansines projekcijas, apimančias lėšų poreikį giluminiam atliekynui įrengti, jam eksploatuoti, uždaryti ir uždarytam atliekynui peržiūrėti iki 2138 m. Įvertinus šios peržiūros rezultatus, Energetikos ministerija priims sprendimą dėl minėtos programos keitimo inicijavimo.

Taip pat 2025 m. Energetikos ministerija planuoja pakartotinai susitikti su Finansų ministerijos atstovais, siekiant gauti informaciją apie galimybes padidinti Rezervinio (stabilizavimo) fondo įplaukas (pavyzdžiui, nustatyti didesnes įplaukas iš jau nustatytų fondų papildymo šaltinių ir

(ar) nukreipti dalį surinktų valstybės biudžeto įplaukų į fondą ir kt.) giluminiam atliekynui įrengti. Ši informacija reikalinga veiksmų planui, numatančiam giluminio atliekyno įrengimo finansavimo modelio sukūrimo ir finansavimo šaltinio nustatymo etapus, parengti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Energetikos ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projekto rengimo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. kovo 20 d. nutarimu Nr. 201, Finansų ministerijai 2024 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. (12.11-14Mr)3-1214 pateikė prognozuojamą lėšų poreikį giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti. Finansų ministerija atsižvelgė į nurodytą lėšų poreikį ir 2025 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmatoje suplanavo prašomą 50 987 tūkst. eurų sumą ir numatė, kad šio fondo lėšų likučio 2026 m. sausio 1 d. dalis giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti sudarys 119 110 tūkst. eurų. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. spalio 16 d. nutarimu Nr. 853 „Dėl Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo ir su juo susijusių teisės aktų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ 2025 metų Rezervinio (stabilizavimo) fondo lėšų sąmatos projektas kartu su Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo projektu pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui.

Laikinais einantis energetikos ministro pareigas

Dainius Kreivys